

**การบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ
เทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี**
**MANAGEMENT WITH PUBLIC PARTICIPATION IN THE ADMINISTRATION OF
BANG YAI MUNICIPALITY, BANG YAI DISTRICT, NONTHABURI PROVINCE**

การณยภาส กริษฐากุล¹ อนูวัฒน์ วิจิเงิน²
นักวิชาการอิสระ¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนสยาม
ผู้รับผิดชอบบทความ: Maleerat.c@hotmail.com

¹Karunyaphat Karitthakul, ²Anuwat Wichaingoen

¹Independent Scholar, ²Lecturer in Public Administration Program Techno Siam College

Corresponding author: Maleerat.c@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 3 มีนาคม 2566

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 23 มีนาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 เมษายน 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษา ระดับการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น 2) ศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ ระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบาง

ใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือด้านการเงิน ส่วนด้านการวางแผน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น พบว่า การบริหารจัดการด้านคณะกรรมการบริหารงาน และด้านการเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.01 ส่วนด้านบุคลากร และด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, การมีส่วนร่วม, การบริหารงาน

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the level of management and people's participation in local administration; 2) to study the level of people's participation in local administration; 3) to study the relationship between management and people's participation in local administration. People's participation in local administration in the municipal area of Bang Yai Subdistrict, Bang Yai District, Nonthaburi Province The sample group in this study was 400 people aged 18 years and over whose names were registered in Bang Yai Sub-district Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province. The questionnaire was used as a study tool. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. and descriptive statistics

The results of the study were as follows: 1. The management level analysis of Bang Yai Subdistrict Municipality, Bang Yai District, Nonthaburi Province found that the overall level was high. The aspect with the highest average was personnel, followed by finance. Planning It is the least average side.

2. The analysis of the level of people's participation in local administration found that the overall level of people's participation in local administration was at a high level. The aspect with the highest average was participation in monitoring and evaluation, followed by action participation. Participation in thinking and decision making 3. The results of the analysis of the relationship between management and people's participation in local administration found that the management of the administrative committee and finance had a positive correlation with public participation in Local administration was statistically significant at the 0.01 level. and planning There was a negative relationship with people's participation in local administration. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: management, participation, administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทาง

เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขา อาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการ ดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่าย ทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ ส่งเสริมและให้การศึกษากับประชาชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และหมวด 7 ได้ให้อำนาจแก่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง

เทศบาลตำบลเป็นองค์กรหนึ่ง ที่ได้บริหารงานโดยการกำหนดกลไกอำนาจของภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม ชุมชน และกลุ่มคนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุก ๆ ด้าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งเทศบาลโดยการ

บริหารงานของราชการการเมืองกับข้าราชการทุกคนในสังกัดได้ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการผลักดันแนวคิดและสร้างการยอมรับร่วมกันในทุกระดับด้วยแนวคิดที่ว่า การบริหารงานที่ดีของรัฐเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาคนให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยสามารถพิสูจน์ได้จากตัวชี้วัดหลายประการที่เทศบาลได้ให้บริการแก่ประชาชน สังคมและองค์กรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ความสำเร็จในการบริหารงานที่ดีมีศักยภาพประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่าเป็นพลังขับเคลื่อนที่ดีและเป็นเครื่องยืนยันว่าการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพสูงสามารถพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในเขตเทศบาลตำบลได้อย่างต่อเนื่อง

ซึ่งเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เป็นหน่วยงานหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและจัดบริการขั้นพื้นฐานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีอิสระในการบริหารงานด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบล
บางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่อตาม
ทะเบียนราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล
บางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน
2,840 ราย

2. กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาค้างนี้ ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
(Simple Size) ด้วยวิธีการคำนวณจากสูตร Taro
Yamane ณ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 และ
มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมดได้
กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
การศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถามเรื่อง การ
บริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการ
บริหารจัดการของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 4 ด้าน

ประกอบด้วย ด้านคณะกรรมการบริหารงานด้าน
บุคลากร ด้านการเงินและด้านการวางแผน
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check
List) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น
จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านการมีส่วนร่วม
คิดและตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ
และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check
List) 5 ระดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา การ
บริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ค้างนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อเก็บข้อมูลจาก
ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 400 คน ด้วยตัวเองและทีมงาน จากนั้น
นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจ
นับและตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.สถิติเชิงพรรณนาใช้วิเคราะห์ข้อมูล
ในด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การ
บริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของประชาชน
โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยง
เบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.)
และแปลผลเสนอในรูปแบบตาราง

ผู้ศึกษาได้กำหนดช่วงการแปลผล
ค่าเฉลี่ยของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ในการแปล
ความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามแบบของ เบสส์

(สุวิมล ติรกันันท์. 2549 : 120) ซึ่งแบ่งช่วงของการแปลผลออกเป็น 5 ช่วง

2. สถิติเชิงอนุมานใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ของ Pearson's Correlation

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.75 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบระดับ ม.3-ม.6 หรือ ปวช.คิดเป็นร้อยละ 43.50 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 35.75 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคณะกรรมการบริหารงาน ด้านบุคลากร ด้านการเงินและด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมระดับการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X}=4.42$) รองลงมา คือด้านการเงิน ($\bar{X}=4.42$) ส่วนด้านการวางแผน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.80$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ($\bar{X}=4.24$) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X}=4.23$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.14$)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน พบว่า การบริหารจัดการด้านคณะกรรมการบริหารงาน และด้านการเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านบุคลากรและด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยด้านคณะกรรมการบริหารงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ระดับการบริหารจัดการการของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภาพรวมการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับมากจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับมาก
ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า
ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอ
บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับมากจึงเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรีมี
ความสัมพันธ์กัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า
การบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กัน
โดยด้านคณะกรรมการบริหารงาน และด้าน
การเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนใน การบริหารงานท้องถิ่นอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านบุคลากร
และด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์ทางลบกับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษา การบริหารจัดการกับ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรีผู้ศึกษาอภิปรายผลในการศึกษา
ดังนี้

1. การบริหารจัดการ

1) มีการวิเคราะห์สภาพของ
เทศบาลตำบลฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของแผนงาน
ต่างๆ อย่างชัดเจนนั้นเป็นเพราะว่า คณะผู้บริหาร
สมาชิกสภาเทศบาลและบุคลากรของเทศบาล
ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มี
การวิเคราะห์บริบทของเทศบาลซึ่งทำให้มีความ
มุ่งมั่นที่จะพัฒนาเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอ
บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในทุกๆด้าน ให้มี
ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลให้มากที่สุด
สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการกิจการ
บ้านเมืองที่ดีในฉบับที่ 4 ด้วยการบริหารคุณภาพ
โดยรวม องค์ประกอบสำคัญข้อแรกของการ
บริหารคุณภาพโดยรวมคือผู้นำ ซึ่งกล่าวไว้ว่า
ภาวะผู้นำ/การนำองค์กรคือกระบวนการที่เต็มไปด้วยพลังในการกระตุ้นให้ผู้อื่นผูกพันและเต็มใจ
ทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันทั้งนี้เพราะ
ภาวะผู้นำคือหลักของความสัมพันธ์กระบวนการ
ของการนำและต้องทำให้ผู้อื่นทำงานดังนั้นการ
เป็นผู้นำต้องเน้นความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นและ
กระตือรือร้นด้วยตนเองในการดำเนินงานให้บรรลุ
เป้าหมายขององค์กรกล่าวได้ว่าอำนาจที่แท้จริง
ไม่ใช่อำนาจที่มาจากการบังคับแต่เป็นอำนาจที่
เกิดจากความเคารพในแนวทางการบริหารจัดการ
สมัยใหม่ ดังนั้น ผู้นำควรกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ
และค่านิยมที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม
รวมทั้งกำหนดความคาดหวังให้สูงทั้งนี้วิสัยทัศน์
พันธกิจค่านิยมและความคาดหวังขององค์กรควร
ทำให้เกิดความสมดุลของความต้องการของผู้มี
ส่วนได้เสียทั้งหมด

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานท้องถิ่น

2.1 จากการศึกษาข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด 3 ข้อแรก มีดังนี้

1) การร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงานเทศบาล นั้นเป็นเพราะว่า ในการบริหารงานท้องถิ่นในเทศบาลตำบลไทรโยง-ไชยวาล นั้น ได้สร้างการมีส่วนร่วมโดยให้ประชาชนได้กำหนดความต้องการเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ญศรี สมร่าง (2563 : 9) ที่ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมคือการที่ประชาชนได้ค้นคิดแนวทางขึ้นเองเป็นผู้กำหนดการตัดสินใจคิดค้นปัญหาและการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ เช่น แสดงความคิดเห็นเสนอแนะและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพที่ดีขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องการร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงานเทศบาล มากที่สุด ส่งผลให้เกิดค่าเฉลี่ยสูงสุด

2) การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพต่อส่วนรวมนั้นเป็นเพราะ ในการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาลตำบลไทรโยง-ไชยวาล ได้สร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นร่วมกัน ประชาชนทุกคนให้การสนับสนุนในการใช้ทรัพยากร สอดคล้องกับความหมายการมีส่วนร่วมของ ภัทรภรณ์ นันทวงศ์ (2564 : 9) ที่กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ได้เสียสละทรัพยากรส่วนตัว เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุเข้ามามีบทบาทในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมด้านการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรตลอดจน

ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

3) การร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหาจากการติดตามและประเมินผลนั้นเป็นเพราะว่า การสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่น คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น มีการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในชุมชน ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ประสพความสำเร็จขึ้นอยู่กับการติดต่อสื่อสารมีหลายวิธีเช่นการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเช่นวิธีการประชุม จัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ ผ่านชุมชน หรือการออกไปพบปะประชาชนตามโอกาสสำคัญๆ เพื่อนำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

2.2 จากการศึกษาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ข้อแรก มีดังนี้

1) การร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นนั้นอาจเป็นเพราะการบริหารงานในท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ไม่ค่อยได้มีการประชุมในลักษณะที่ประชุมเพื่อร่วมกันเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น อาจจะมีการประชุมเฉพาะผู้นำชุมชนเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพวงทอง โยธาใหญ่ (2565) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี 2565 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับน้อย ทำให้เห็นว่าประชาชนยังไม่ค่อยจะให้ความสนใจในกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร เช่นในเรื่องการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอ

ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น และการเข้าร่วมตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจส่งผลให้การแก้ไข้ปัญหาของท้องถิ่นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นจึงทำให้การมีส่วนร่วมในเรื่องนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) การร่วมนำความต้องการหรือปัญหาของเพื่อนบ้านเสนอเข้าที่ประชุมนั้นอาจเป็นเพราะ ในด้านการร่วมคิดและตัดสินใจโดยการจัดประชุมคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นและพนักงานท้องถิ่น และตัวแทนของชุมชน เกิดข้อจำกัดหลายด้าน เช่นความต้องการมีความหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ปัญหาของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไขหรือนำไปบรรจุไว้ในแผนดำเนินงานประจำปี ทำให้คิดว่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเรื่องนี้ จึงส่งผลให้เรื่องการนำความต้องการหรือปัญหาของเพื่อนบ้านเสนอเข้าที่ประชุมมีค่าเฉลี่ยต่ำ

3) การร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลนั้นเป็นเพราะว่า ในการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ผู้ที่กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะเป็นคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นและพนักงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้มาร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสะดวก รวดเร็ว ส่งผลทำให้ประชาชนมีความคิดว่า การมีส่วนร่วมในเรื่องนี้นี้น้อย และมีค่าเฉลี่ยต่ำ สอดคล้องกับ ไกรสร เพ็ญสกุล (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : ศึกษากรณีลุ่มน้ำสาขาลองปะเหลียน จังหวัดตรัง

พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแผนงานเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวมีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น คือการได้รับความร่วมมือจากชุมชน ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านคณะกรรมการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารงาน ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นและพนักงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และนำความคิดที่สร้างสรรค์ พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการจากการตรวจสอบและประเมินที่มีข้อแก้ไขหรือเกิดข้อผิดพลาดนั้นมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.2 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ บุคลากรควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนให้มากที่สุด ยึดถือระเบียบวินัย และมีความเมตตากรุณาให้ความช่วยเหลือต่อประชาชนด้วยความเต็มใจ บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม มีมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน

เพื่อให้การบริหารงานในท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ควรมีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพให้มากที่สุด เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานในท้องถิ่นนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

1.4 ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในการบริหารจัดการควรมีการตรวจสอบและประเมินผลแผนงาน/โครงการด้วยเครื่องมือและวิธีการที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ควรมีนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการพัฒนางานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ เกิดการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบล และสร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนได้อย่างแท้จริง

2.2 ศึกษาความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานท้องถิ่น และเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.3 พัฒนาการศึกษารูปแบบอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การศึกษาเชิงคุณภาพ เติมเต็มผลการศึกษา สามารถนำไปพัฒนาระบบการบริหารงานต่อไป

บรรณานุกรม

ไกรสร เพ็ญกุล. (2561). *การมีส่วนร่วมของ*

*ประชาชนในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ : ศึกษา กรณีลุ่มน้ำสาขาคลองปะเหลียน จังหวัดตรัง.*

*สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กรม
ทรัพยากรน้ำ กระทรวง*

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย. (2546). *องค์กรปกครอง*

*ส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารการจัดการ
ที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล.*

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย.

พวงทอง โยธาใหญ่. (2565). *การมีส่วนร่วมของ*

*ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหาร
ส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การ
ค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

เพ็ญศรี สมร่าง. (2563). *การมีส่วนร่วมในการ*

*จัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา*

อำเภोजันทน์ จังหวัดลำปาง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.